

adæquat Udtryk for, hvad jeg meente. Men paa den anden Side vil den høitærede Minister vistnok dog ikke fuldstændig opretholde den Bemærkning, at hele Udkastets Stæbne er ham ligegyldig; thi der er dog enkelte Personer, for hvilke Indfødsret forlanges i Henshold til Begjæring af andre Ministre, og den høitærede Indenrigsminister kan dog ikke sige, at det er ham ligegyldigt, om den Mand faaer Indfødsret, for hvem Kirke- og Underviisningsministeren indstændig har bedet derom. Dette er imidlertid kun en underordnet Sag. Jeg beder den høitærede Minister om at lægge Mærke til, at jeg, i hvad jeg her siger, ikke gaar ud fra, at vi staae hinanden stærkt imod, men huffe paa, at vi igrunnen ere enige; hvad jeg siger, udtaler jeg kun for, at det kan staae klart, hvorledes Udvalget har stillet sig. Den høitærede Indenrigsminister sagde, at de Grundsatninger, der her ere opstillede, dog ere vilkaarlige. Dette Udtryk er ikke heldigt. De ere ikke vilkaarlige, men ere grundede paa Praxis i de første Aar efter Grundloven. Det er udtrykkeligt i Udvalgets Betænkning sagt, at i en heel Række af Aar holdt man sig til Grændsen af 15 Aars Ophold her i Landet, saaledes, at der kun stete en eneste Undtagelse med en stor Fordegodsbesidder, der havde tilbragt 14 Aar her. Naar man altsaa ikke vilde gaae tilbage til det strengeste Princip, men vilde søge foreløbigt at tilveiebringe et noget mildere Resultat, saa var Principet derved forud givet. Dernæst sagde den høitærede Indenrigsminister, at det ikke var rigtigt at opstille en saadan Grændse, da Afgjørelsen dog væsentlig beroede paa et Skjøn. Heri troer jeg, at den høitærede Minister kom til at udtale en vigtig og vildeblende Betragtning. Saaledes som Sagen nu staaer, er der slet ikke noget Skjøn, og den høitærede Minister har jo selv ogsaa tilbeels sagt, at der slet ikke er foregaaet nogen Burbering i det Enkelte med Hensyn til disse Personers Fortjeneste. Den høitærede Minister kan virkelig ikke sige, at det er taget under Overveelse, om den ene Overspillemand er mere dansk end den anden, om den ene Skrådermester eller Skomagermester er mere egnet til at faae Indfødsret end den anden; der har slet ikke været Tale om noget saadant

Skjøn. Naar der skal være Tale om et Skjøn, da kan dette kun angaae Spørgsmaalet om den almindelige Tidsgrændse; man kan skjønne, om saamange Aar ere nødvendige eller ikke, og det er just det, som Udvalget har forsøgt at gjøre, da vi ikke kunde komme til et Skjøn over de enkelte Personer. Et saadant Skjøn kunde vi komme til, naar der var Tale om alene at give Indfødsret til enkelte Personer som en Præret, men naar vi nu, som bemærket, ikke kunne komme til et Skjøn over de enkelte Personer, da maae vi ved et Skjøn see at komme til at fastsætte en simpel Grændse og en Regel, som vi kunne anvende. Det er just det, som Udvalget har gjort, og det er i Grunden vist ogsaa det, som Ministeren har gjort, thi det er vistnok det, som har medført, at Ministeren ikke har foreslaaet Noget, som har opholdt sig her mindre end 10 Aar, med en eneste Undtagelse, en svensk Haaandværksmand. Lad os altsaa være enige derom, at forsaavidt vi ikke kunne faae et virkelig Skjøn over den Enkelte — hvad vi ikke kunne, hvis vi overhovedet skulle vedblive at give Indfødsret paa denne Maade — skulle vi see — og det er en Skjønssag — at finde en passende Grændse med Hensyn til det Punkt, hvortil vi væsentlig holde os, nemlig Opholdet her i Landet. Vi forudsætte naturligviis, at det er uberhyggede Personer, thi vi kunne ikke prøve dem; vi kunne heller ikke prøve, hvor nøjagtig de opfylde den Betingelse, at de skulle kunne Dansk. Vi holde os altsaa til disse almindelige Forudsætninger, som vi ikke nærmere kunne prøve, og iøvrigt holde vi os til en hyre Grændse. Jeg troer ikke, at man kan gaae frem paa anden Maade, eller at man tidligere er gaaet frem paa anden Maade, undtagen naar man vilde gaae tilbage til det strengeste Princip, nemlig at der kun skulde gives Indfødsret i sjeldne Tilfælde, hvor der var Spørgsmaal om at ære en Mand for hans Fortjenester af Landet, eller vinde ham for vor Stats tjeneste; thi saa kan man discutere om Maaden, og saa kan der anvendes et Skjøn med Hensyn til Personen.

Der er et Par Bemærkninger, som jeg kunde ønske at tilføie, men jeg kan med Hensyn dertil fatte mig meget kort. Vigtigheden af Lovens